

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Oratio Panegyrica Habita In Sacra Aede B. Mariae Aspricollensis Ipso Festo Assumptionis ejusdem Die

Venne, Franziskus vanden

Mechliniae, 1663

Oratio Panegyrica Habita In Sacra Aede B. Mariae Virginis Aspricollensis
Ipsius Assumptionis Festo die, 1662.

urn:nbn:de:hbz:466:1-12159

ORATIO
PANEGRICA
HABITA IN SACRA ÆDE
B. MARIÆ VIRGINIS
ASPRICOLLENSIS

Ipsius Assumptionis Festo die, 1662.

Fundamenta eius in Montibus Sanctis. Psal: 86.

VAMQUAM magna sint opera Domini,
& magnus sanctusque sit ipse in omni-
bus operibus suis, in maiorem me tamen
semper tria mirabilis structuræ opera,
Civitatum instar exædificata, admiratio-
nem rapuere. *Creavit Deus Cælum & terram. Creavit Gen. 1.*
Cælum fundavitque & erexit in Civitatem. *Vidi, exta-*
ticus inquit exul Ioannes, sanctam Civitatem Jerusa- Apoc. 21.
lem novam descendantem de Cælo, à Deo paratam sicut *vers. 29*
sponsam ornatam. Qualem hanc putetis Civitatem,
quæ à Deo parata, munita? quibus illa fundamentis
superstructa esse debuit, Quibus septa & tecta muni-
mentis? Describit Ioannes, cui datum eam lustrare.
Civitas in quadro posita: audis situm. Habet funda- ibid.
menta duodecim: audis soliditatem. Murum magnum
& altum habentem portas duodecim: audis fortitudinem
& munitionem. Vis decorem & ornamentum? Ab in-
colis, Civitate tam nobili nobilioribus, sanctis Dei
Angelis, accepit. Et tamen illa Civitas tam nobilis,
A tam

tam ornata, tam in quadro posita, id est, tam stabili
 nixa fundamento, illa Deo proxima Civitas, imò Dei,
 uno superbix ambusta fulmine, magna ex parte corruit,
 Luc. 10. testante ipso apud Lucam Dei Filio: *Videbam sata-*
 vers. 8. *nam, sicut fulgur de Cælo cadentem, & grandem post*
 se trahentem ruinam, quâ nempe rebellium antesignanus Lucifer (Noctiferum dicerem aptius) tertiam stel-
 Apoc. 12. larum partem ex lucidissimo æthere in æternæ noctis
 vers. 4. caliginem secum demersit.

Defecerat illa; stabat altera, amœna terrestris Civi-
 tas Paradisi. Erat hæc vallô munita gratiæ, erat deliciis
 instructa naturæ: incola hujus factus est homo & civis.
 Valida sanè Civitas, pulchra, supernæ beatitatis æmula,
 & illius tandem obtinendæ arrha indubitata. Erat hinc
 homo, cujuscumque miserix nescius, de temporaneis
 ad æternas iturus delicias, & vacuas rebellium Angelo-
 rum sedes impleturus. Felix civis, fortunata Civitas, si
 sic mansisset! Non mansit, nutavit brevè, corruitque
 & ipsa, dum illius rector, qui sub suo cuncta habiturus
 imperio rexisset ut voluisset, levi inanis gloriæ, *Eritis*
 Gen. 3. *sicut Dii, sibilò, uno vanæ curiositatis Vidit, mulier,*
quòd bonum esset lignum ad vescendum & pulchrum
oculis, abreptus flatulo cadens, suos in miseriarum
barathrum secum posteros præcipitavit. Sic binæ Dei
structuræ, binæ tam nobiles Civitates in propriam ultrò
lapsæ sunt ruinam.

Vidit, casumque earum doluit, qui condiderat Deus,
 aliamque concepit & perfecit Civitatem, cui nulla hos-
 tilium oppugnationum violentia, nullus insidiarum
 frau-

fraudulentus aditus, nulla eminens aut cominus machinamenta, nedum in parte aut in toto nocere, sed neque valerent appropinquare. Ut fortem, vereque inexpugnabilem faceret, fundamentales ex totius naturæ gratiæque thesauro conquisitos lapides in montibus posuit. *Fundamenta ejus in Montibus Sanctis.* Psal. 86. Valida, ardua, inaccessibilis Civitas, cujus in montibus fundamenta: ideoque ardua & inaccessibilis magis, quia in montibus sanctis.

Et quis ille, qui eam in montibus, & in montibus sanctis posuit? *Ipsa fundavit eam Altissimus.* Ipse? Psal. 86. Verè fortis, valida, invincibilis, nullam unquam visura ruinam Civitas, cujus ipse, ipse Altissimus in montibus, & illis sanctis, posuit fundamenta! Expectatis Auditores, ut, quæ sit illa civitas, cujus tam altè, tam sanctè ipse jecit fundamenta Altissimus? Alta video est vestra curiositas, altiorem adhuc volo, quia volo sanctam. Nolite profanam hinc quantumvis validam & magnam, civitatem cogitare; omni datâ majorem volo & sanctiorem. Iam video, per sublimia vagantur cogitationes vestræ; sinite altiùs altiusque ascendant illæ. Fingite vobis quamcumque; editissimo vel Pelio vel Olympo impositam Urbem; vincam cogitationes vestras, exhibebo celsiorem. Quænam tandem illa? Accipite non à me, sed SS. Ecclesiæ Patribus. Hæc est Gloriosissima Virgo Dei Mater M A R I A, triplici, ut de Ierosolyma scribit Iosephus, vallata muro, triplici præservantis gratiæ contra triplices peccati vires munita privilegio. Murorum robur Deus ipse est. *Salvator po-*

Isa. 26. *netur in ea murus & antemurale.* Et ideò gloriosa di-
 vers. 1. *sta sunt de te Civitas Dei:* ideoque mira undique ad
 psal. 86 te confluentium multitudo. *Alienigenæ & Tyrus &*
populus Æthiopum hi fuerunt illic: ideò *latantium*
omnium habitatio est in te. Ita ut quidquid vel muni-
 menti vel ornamenti possit excogitari, hæc habuerit si
 habuerit ulla. Quid? parum dixi: quod nulla habuit,
 quod nulla habet, quod nulla habebit, habuit MARIA.
 Et ego hanc dimetiar Civitatem? mearum conscius
 virium non audeo, non præsumo. Et tamen aureus
 Tapes hic, vel muto me excitans præconio, non sinit
 filere. Quid ergo dicam? Montes continens ad Mon-
 tem à Montibus mittitur Stellâ superne coruscans. Di-
 cam, *Fundamenta ejus in Montibus sanctis.*

Vt inde noscamus omnes, quòd Sanctissimus D. no-
 ster ALEXANDER Papa VII. (cui ad publicam felicitatem
 multos annos concedat Deus) fundamentale stellæ suæ
 in montibus sanctis, id est, omne suæ spei & fiducia lumen
 posuerit in MARIA. Et sicuti Marianæ huic Ci-
 vitati ultra solis & lunæ jubar (*Mulier amicta sole &*
luna sub pedibus ejus) coronantes affulgent Stellæ
 (*& in capite ejus corona stellarum duodecim*) quare &
 illa nunc matutina, nunc maris Stella ab Ecclesia dicitur;
 Stelleque sint, quæ fluctuantes in vasto mari naves felici-
 ter perducunt in portum: quòd ita Beatissimus Ponti-
 fex lucidam suis in montibus stellam præferat, qua filios
 suos in hujus vitæ fluctibus periclitantes ad æternæ, tan-
 quam certâ cynosurâ, portum gloriæ faciat appellere. Ut
 ad hos eatis montes, ut Stellæ hujus lumen ductumque
 sequamini, unus orationis meæ erit conatus, unus finis,

Apo. 12

Magni sunt montes; ideò montes sunt : majora latent in montibus Myſteria, ut ideò ſint majores. Et quia ſupra reliquam terræ planitiem mole ſua conſpicui eminent, ideo illuſtriorum operum Deus hoſce tanquam theatra quædam elegit. Volvite ſacras paginas; ſi quid grande, quid inſolitum, vel divinâ manu patratum, vel divino juſſu perfectum ab hominibus, in editiore paſſim monte aliquo, veluti ad ſpectaculum editum reperietis. Alta in altis facta. Vbi magnum illud, illud arduum, illud ipſâ celſius naturâ ab Abrahamo Filii ſui ſacrificium fieri voluit? In monte. *Offeres illum in holocauſtum* Gen. 22. *ſuper unum montium quem monſtravero tibi.* Vbi ipſe populo ſuo ſuam ſcripſit legem, deditque Moyſi? In monte. Vbi pugnanti contra Amalechitas Iſraeli una Moyſis Oratio perfecit victoriam? In monte. Exod: 17 In monte Baalitas ſuperans veri Dei teſtimonium extorſit Elias, 3. Reg: 18 pluviâque impetrans nubeculam, M A R I Æ, incarnationisque myſterii notitiâ gravidam vidit & amavit. Sic in Lege veteri ſublimia viderunt ſublimes montes; Mtt. 14 viderunt & in novo. Si orabat CHRISTUS, orabat in verſ. 23 Monte. *Ascendit in Montem orare.* Si Diſcipulos imbuebat doctrinâ; vicino cœlis imbuebat loco; Ioan. 8. *ascendit in montem & docebat eos.* Si eminentis gloriæ ſuæ verſ. 2. erat monſtraturus radios, Diſcipulorum tres in montem Thabor duxit, & *transfiguratus eſt ante eos.* Denique Mathe. 17. 2. illud cœlo terræque ineffabile ſui ſacrificium in Monte Calvariæ voluit immolare.

Magnum ergo innuit myſterium David, dicens: *fundamenta ejus in Montibus Sanctis*; majus Ezechiel &

Ifaias, dum ipsam comparant monti; maximum vero, dum altum in vertice montium deprædicant montem.

Mons Domus Domini præparatus in vertice montium.

Ifai. 2. vers. 2. Esse montem, mysterium est; in vertice montium, prodigium est; montem domus Domini, Sacramentum est: Nec aliud mysterium, prodigium Sacramentum, quàm divini Verbi incarnationis. Prævidit Abacuc

Abac. 3. vers. 3. & prædixit: *Deus ab austro veniet & sanctus*, ut vertunt 70. *de Monte umbroso.* Umbroso; ut illa notetur umbra, quam erat semel habiturus ille mons, dicturo ad eam Angelo, *Virtus Altissimi obumbrabit tibi.* Umbroso; ut adeo incomprehensibile innuatur mysterium, nullius ut acumen attingat ingenii, positumque ante oculos & intellectus hominum, caligo & tenebræ videatur.

Psal. 17. vers. 10. *Inclinavit cælos & descendit, & caligo sub pedibus ejus.*

Non solum ergo Mons MARIA est, sed, quod monte majus est, *fundamenta ejus in montibus sanctis.* Operibus suis sublimati sunt Sancti, & ingentibus apud Deum meritis magnos creverunt in montes. Iecit in his magnis, & in sanctis his montibus sanctitatis suæ MARIA posuit fundamenta; Vt ubi reliqui finierunt Sancti, ubi virtutum suarum erexêre fastigium, ubi *Non plus ultra* posuêre; ibi suum MARIA cœpit habere exordium. Quæ enim in Petro magna, in Paulo sublimia, in Ioanne Baptista, aliisque Sanctis sancta sunt & gloriosa; ad MARIA M collata, tyrocinia sunt virtutum. *Fundamenta ejus in montibus sanctis.* Dicamus audacter, digniora esse hujus fundamenta, quàm aliorum
San-

Sanctorum Dei montium præalta fastigia. Quid ni dicamus? divini Spiritus juvat oraculum. *Diligit Dominus portas Sion super omnia tabernacula Jacob.* Quid hoc est? Planius dicam. E supplantatoribus (hoc Iacob innuit) vitiorum, Deum videre (quod alterum illius nomen Israel vult) digni facti Sancti, perfectionis in gloria tabernaculum perfecerunt. Civitas Sion M A R I A est; portæ ejus, initia ejus sunt. Iam capitis? Illas Sionis portas, illa M A R I A E initia, diligit Dominus super perfecta sanctitatis tabernacula, super consummata perfectionum fastigia, & his magnis majora, & quantumcumque altis jam tum excelsiora. Bene proinde S. P. Gregorius: *Mons in vertice montium fuit, quando altitudo M A R I A E super omnes sanctos refulsit.* Sic in montibus sanctis semper fuerunt & sunt M A R I A E fundamenta. Quòd adhuc sint, nunquid ostendit illa, dum præcipua, quibus coli vult, loca, elegit montes? Apostolorum tempore, primum ei adhuc viventi dedicatum in mundo sacellum, S. Agabus in Carmelo monte construxit. Sub LIBERIO Papa, dum nivea virgo magno nivis miraculo condendi sibi templi ostendit locum, elegit montem. Res sic habet. *Nonis Augusti, quo tempore in Urbe maximi calores esse solent, nix partem collis Exquilini contexit.* Vbi nix jacuerat, Templum *Mariae Majoris* stare coepit, tali titulo, quia miraculorum patratiōe, dignè nuncupatum. Vt de aliis Mariano cultu, quàm terrarum mole, altioribus nil dicam *Montibus*, sacratissima illa domuncula, dum Angelorum succollantium ministerio per aërem est transf-

Psal. 86.

Greg. in
1. Reg.Lexana
in appa.
ad ro. 2.
Annal.
Ordin.
Carmel.
cap. 6.Brevia.
Rom.
5. Aug.

transportata, quo loco jussu M A R I Æ fuit collocata? in monte, in monte lauris confito, in Monte Lauretano. In monte, ad quem excîtus devotione mundus à quatuor partibus confluit, ut illam celebrem, illam pretiosam, illam sanctam liceat intrare Domunculam, pia libare oscula, preces fundere & mitissimam orare Virginem & exorare. Quot ibi non tam oris osculis quàm animæ votis sanctos lapides exosculantur! quot non tepidis ibi lachrymis irrorant pavementum! quot non internis ibi perfunduntur solatiis, entheisq̄ue excitantur affectibus! sed illos eloqui poterit nullus, nisi qui præsens secreto tactus igne, quasi noto nec noto numinis afflatu colliquescens, sacri loci senserit venerationem. Sic bina illa, præcipua Italiæ loca, in quibus tanto colitur accursu M A R I A, in montibus sita sunt.

Fundamenta ejus in montibus sanctis.

Felices, quibus ex vicino sæpe religiosis oculis respicere, adire gressibus, premere genibus consecratos Virgini colles conceditur! At nos quanto terrarum tractu disjungimur? Non invidemus tamen Italiæ Marianam edito posita delubra; habet, habet quamvis inferior, nostra Germania, montes à Dei Matre electos, montes, in quibus cultus sui locavit fundamenta. Et quamvis non liceat nobis sanctos illos longèq̄ue distos montes ascendere, nec simus Romæ, ut ad celebrem nivis locum gelu nostrum deponamus; nec ad mare Adriaticum, ut ad mysticam illam laurum confugiamus; tamen locus, in quo stamus, terra sancta est. Ut etiam nobis Belgis gloriari fas sit: *Fundamenta ejus in montibus sanctis.*

Mitto

Mitto * montem tertio Bruxella lapide situm, olim ^{* Alsem-bergh.} Abfinthy nunc mellis feracissimum ex quo annis ab hinc amplius 400. prodigiosa in eo Virginis statua à S. Elisabetha Hungari Regis Filia fuit collocata. Prætereo intra ipsam Urbem vicinum Aulæ clivum * frigidum ^{* Candē-bergh.} antea, nunc continuis luminaribus & ardentioribus votis calentem, ex quo in illum expulsa Sylva-ducis MARIÆ Imago plus quadringentis miraculis celeberrima commigravit. Sed præcipuè hic ipse in quo consistimus collis tam asper olim & inaccessus, nunc principum nostrorum ALBERTI & ISABELLÆ munificentia tam lenis atque elegans, tam culta, tam splendida Virginis sedes, quam latè portentorum admirabilitate fama venerationis coruscat. Quantus ad hunc locum peregrinorum concursus, nec vulgarium sed prima dignitate eminentium! Quoties hic illustrissimos Principes, Celsissimos Duces, Eminentissimos Rom. Imperii Electores, Serenissimos Archiduces aris suis adstratos supplicesque Cœli Regina spectavit. Ipse quoque SS. mus D. N. ALEXANDER VII. quàm nunc absens, munere præsens, demississima pietate annos ante 12. veneratus est, in sanctis his montibus dudum montium suorum soliditatem fundavit, ad hos dudum coruscans stellarum suarum, spei inquam fiduciaque suæ, lumen direxit, dum nedùm sanctos in Italia MARIÆ Majoris & Lauretanæ montes invisit, sed & in Belgio asperum hunc montem voluit adire. In loco hoc sancto steterunt pedes ejus: vidit illum hæc Ara, viderunt incolæ, viderunt advenæ, vidit illum Diva, nec satis; audivit.

B

Sinite

Sinite quod vos vidistis me narrare. Erat ille anno 1650. INNOCENTII X. Pont. Max. fel. rec: ad tractum Rheni Nuntius, ejusdemq; Monasterium pro pace legatus. Ad tam asperum missus negotium, asperum adivit montem: sed quem asperum audierat, dum adiit, tam lenem invenit, ut acutam Martis obtundens aciem, lenem pacis protulerit olivam. At quomodo? Adoravit in monte sancto hoc, illaq; ad Aras S. Missę sacrificium tanto devotionis fervore, tanta ędificatione, & majestare immolavit, ut omnes quotquot erant in templo, ad illorum suis jungendas preces quasi in mentis traxerit excessum. Credo ego tunc illum ibi maxima animi devotione dixisse cum Davide:

Psal. 120

Levavi oculos meos in montes unde veniet auxilium mihi. Oravit in monte aspero ut lene veniret auxilium. Et quid? Tam altę in Monte hoc, in MARIA inquam, radicatum fiduciam nunquid probavit Deus? probavit dum exaudivit. Asperum illud pacis universalis tam bene inchoatum promovit negotium, acutum ut terminarit bellum, & lenis à quercu pax germinaverit. Hoc magis probavit Deus, dum relata clarum oliva, in Monte Quirinali, unde universam nunc regit Ecclesiam, collocavit, dum

Mat. 16
vers. 18

ei, alteri Petro dixit: *Tu es Petrus & super hanc Petram ędificabo Ecclesiam meam*, quasi diceret, quia in monte sancto, in MARIA Matre mea, tuam fixisti fiduciam, ego montes tuos, quos non sine mysterio tua pręferunt insignia, sanctos faciam, & in illis ędificabo Ecclesiam meam. Cũ hoc? *Fundamenta ejus in montibus sanctis.* Sic Deus suę Matris tam amantem, ęternã suã providentiã sublimavit & Ecclesię suę consti-

constituit caput. *Erit mons in vertice montium.*

Isaie. 2.
vers. 2.

Sublimis jam in montibus sanctis, jam mons in vertice montium, stetit se aliquando in sancto hoc colle non oblitus, suos in illum illis est montibus oculos dimisit, dum pretiosum hoc munus dum huncce misit & obtulit MARIÆ Tapetem suis insignitum montibus, in signum non velle se aliud habere fundamentum quam in montibus sanctis. Non solum illud jam ostendit aut ostendere incepit, sed omni Pontificatus sui anno simile exeruit monumentum, ut in montibus sanctis sua probet esse fundamenta. Hæc ejus sunt verba quæ ex sancto illius ore Romæ indignus excepi: *Singulis annis Pontificatus nostri mittimus aliquod donarium ad aliquam Imaginem Miraculosam Deiparæ, anno hoc coniecimus oculos nostros in montem acutum.* Nec ullus (id sublimis animi ejus spondet magnitudo) ambigendi est locus, quia stellæ suæ, Mariani honoris zelo magis quam lumine suo coruscans radios undique per orbem magis innotescere faciet diversa, diversas ad partes Divæ mittendo donaria. Exurge orbis Christiane, luciferos intuere montes, agnosce summi ALEXANDRI rutilantem amorem, agnosce æstuantis animi indicia, amat, ardet, æstuat MARIAM. At tu præsertim exulta, tu altius altiusque te effer Mariane collis, quando te, quem summi omnes infimique, quem totus colit Christianus orbis, Dei in terris Vicarius, donis suis colit. Mittit Tapetem, in Tapete insignia, in insigniis cor, in corde totum ALEXANDRUM. Scilicet nequit à monte hoc, ejus dudum oblitus asperitatis

totus abesse: tenet septem cùm montibus Roma nequit adesse: ut illo quo potest adsit modo, adest corde, adest mente, suo jam misso adest in dono, adest ut suo nos provocet exemplo, sic juvat adesse: adest, ut sibi adsit M A R I A.

Beatissime P A T E R liceat tuo nunc nomine proferre verba quæ olim pius Abraham, meliorque patre Deicultor, ad destinatum filii pergens sacrificium, dixit ad suos. *Postquam adoraverimus revertemur ad vos.* Ades *Gen. 22* hic tuo in legato, adfers in illo tuum donum, offers *vers. 5.* illud & in illo Te M A R I Æ, tuosque illi sacras montes, & dicis, *Postquam adoraverimus revertemur ad vos.* Quid? ades? adoras? & reverteris? sic est, nequit tuus amor otiosus esse; reverteris ad M A R I A M, aliis illam ubi colitur, invenies locis, ibis tuis cum donis & totum in illis iterum offeres A L E X A N D R U M.

Bene est, fidit M A R I A, tuis fidit in montibus, quos nisi in ipsius fiducia non vis esse solidatos. Quid ni fidet illi? illam circumstant, defendunt. Non digredior Auditores; hærebo in montibus, duce stella non errabo, quæ hærentem in montibus ostendet arcam. Aquarum diluvio obrutum nostis mundum, & Arcam, postquam diu fluctibus innatans hac illacque fluitasset, super montes Armeniæ requievit. Arca, quid nisi M A R I A est inquit Ambrosius? Surgit ingens ingeniorum diluvium, Arca variis opinionum quatitur fluctibus. A quo, ubi, quomodo salvabitur? O quot illa jam inde à primo Ecclesiæ exordio quassata turbinibus, quam gravibus insanientis Nestorii, Lutheri, Calvinii, aliorumque
id ge-

id genus turbulentorum ingeniorum agitata procellis!
 Nunquàm tamen obruta, quia in montibus non Ar-
 menis sed Romanis tuta confedit, tuentibus semper
 Virginis causam Petri successoribus, in Apostolicæ fidei
 Petra Arca conqueivit. Et nuperrime in ALEXANDRI
 montibus quàm tutum accepit portum? Notum omni-
 bus quos fluctus & superiori & hoc sæculo excitarit dissi-
 dens Catholicorum de MARIÆ Conceptione sen-
 tentia; his, sed paucis, maculâ infectam, purissimam
 aliis, iisque longè pluribus, contendentibus. Quis hos
 componet motus? Quis pugnantium pacabit opinio-
 num tempestates? Quis hisce agitatum Arcam subducet
 in tutum? Laudo vehementer celeberrimarum per Eu-
 ropam Academiarum egregium conatum pro asserenda
 Virginis Immaculata Conceptione (nisi aliter Roma
 pronuntiet) religiosè jurantium, Ad quas accessere
 nuperrimè Illustrissimi Amplissq; Brabantia Ordines
 solemnè publicè voto contestati, dùm per dei Vicarium
 licuerit, à Virgine se purissima, suspicionem labis omnis,
 opibus, linguâ, manu, vitâ ac sanguine depulsuros.
 Laudabilè enim verò studium, quod tamen frangere
 quidem aliquantùm tempestatem queat, non sedare.
 Scilicet Vni, cui navis suæ regendum clavum Dei Filius
 commisit, Vni inquam in ventos illos concessit impe-
 rium, ut has decertantium opinionum procellas verbo
 queat serenare. Ille ergò, Catholici Regis nostri, qui non
 secùs de Virginis quàm Regni defensione laborat, assi-
 duis precibus motus, imperavit ventis & mari: edita su-
 periori festo Conceptæ Virginis Apostolicâ constitu-
 tione

tione, tanto Pontifice digna, & indicto adversariis sub gravissimis pœnis, excluso quovis prætextu in perpetuum altissimo silentio, declaravit & sanxit, pium, devotum, & laudabile esse, celebrare festum, & cultum exhibere Conceptioni Virginis Deiparæ, secundum piam sententiam asserentem animam B. MARIÆ Virginis in sui creatione, & in corpus infusione à peccato Originali præservatam fuisse. Et ecce Facta est tranquillitas magna: abiit diluvium, cessant fluctus, subsiderunt aquæ, evanuerunt opinionum dissidia, ita ut dicere liceat, sicut olim illa Noë Arca *Requievit super montes Armenia*, sic nunc M A R I A vera potius Arca *Requievit super montes Chisios*.

Gen. 8.
vers. 4.

Isai. 2.
vers. 5.

Vbi sum? quò feror Auditores? Ecce in altos illos ascendi montes, & à stella quam in culmine video perstringor lumine. De montibus dixi: agite, aliquid de stella dicamus. Annuitis video, desiderium tanta indicat attentio. Venite ergò & *ambulemus in lumine Domini*.

Quam vicinus est exitio qui lubrico ac præcipiti calle densas per tenebras incedit? quàm timidè gressum promovet, quam anxie palpat, quam crebro impingit, cespitat, prolabitur? Credite: faciliùs oculis captus aliquis per arduam, inflexam, angustam & immani imminentem voragini, semitam celsi montis evaserit in jugum, quàm cœlestis gratiæ luce destitutus, Deum, veramque in illum fidem assequatur. Signatum quidè super nos lumen divini vultus: Mens, Imago Divinitatis, rationis naturalis faciem in nobis præfert, sed quàm densa

densa huic, ductæ ex parente noxæ, caligo circumfunditur. Res mira, Deus ipse qui purissima lux est, instar solis orbi exortus est, nec tamen agnitus. *Lux in tenebris lucet, & tenebræ eam non comprehenderunt.* Tanta mortalium cœcitas, ut cum lumen videant egeant lumine. Testes vos mihi tres Orientis Dynastæ, divinorum incunabulorum adoratores. Dicite, amabo, unde vobis natus orbis servator innotuit? *Vidimus* inquit, *Stellam ejus in Oriente.* Itanè candor lucis æternæ, increatus justitiæ Sol, in splendoribus Sanctorum ante luciferum genitus, astro eget indice? An non satis suus illum fulgor prodit? at qui tamen à stella ad solem ducuntur Magi, & ita ducuntur, ut simul atque illa se subduxit oculis, anxii, quorsùm pèrgant penitus ignorent: ubi verò se rursus ostendit, inoffenso pede optatam longè profectionis attingant metam. *Ecce stella quam viderant in Oriente antecedebat eos, usque dum veniens staret supra ubi erat puer.*

Ioan. 1.

Mat. 2.
vers. 2.Mat. 2.
vers. 9.

Ausimè dicere & modo ad Deum ituris opus duce stella? Quin ausim? quando & SS. m. Viri, & ipsa Ecclesia præit in vocem. Notum vobis encomium, quo Virginem inter cœtera, stellam maris, stellam matutinam salutat. Quid autem; an stellâ egemus quos pleno jubare Sol irradiat? Egemus sanè: nec nisi in lumine videre possumus lumen: sic illi placuit qui omnia nos habere voluit per MARIAM, etiam se. O quisquis cimeria peccator in nocte, procùl à cœlo, procùl à salute exerras, quicumque fervore vitiorum excœcatus, ab interioribus animi tenebris, ad tenebras ruis exteriores, attolle

attolle mentis oculos, ex Bernardi consilio *respice stellam, voca MARIAM*. Si criminum enormitate ter-
 ritus, si iudicis expavescens justas iras, fluctibus incipias
 obrui tristitiæ, barathro absorberi desperationis, *Respice
 stellam*. Recreabit illa te amica luce, eriget in certam
 veniæ spem, mœroris discutiet nebulam, & excipiendis
 æterni Solis radiis suavissime aptabit. Quam multi nunc
 stygia apud inferos palparent in caligine, nisi per hanc
 stellam ad Solem, per MARIAM ad Deum feliciter per-
 venissent. Qui fit ut in hac sacra Virginis æde conspici-
 antur toties homines flagitiosissimi, quibus cor ante pu-
 mice durius, rigidius adamante, toti in lachrymas gemit-
 usque colliquescere? Vnde subita quæ oboritur illorum
 mentibus lux? Vnde scelerum tam clara notitia, distin-
 cta explicatio, succensa fervensque amore pœnitudo?
 Vnde inquam nisi à salutari hujus fideris influxu? Sic
 perge, ô perge tempestuosi hujus maris stella ad æterni-
 tatis nobis portum prælucere. Vibra lucis salutaris om-
 nes in partes radios, nec fit qui à splendore tuo se ab-
 scondat.

Sublimiori in æthere fulgidissimum hoc sidus rutilat,
 aliud in inferiore (ut ita dicam) aëris regione, cœlum
 ac beatitudinem quærentibus, haud minùs necessarium:
 Intelligitis quod denotem? Illud ipsum quod exortum
 olim in Petro nunc in illius successore ALEXANDRO VII.
 sublime coruscat in montibus, & jubar suum totum per
 orbem diffundit. Ad hoc cum Christiani omnes debe-
 ant respicere, tum præcipuè qui arcanas religionis quæ-
 stiones subtiliori ingenio indagant; nemo tam perspi-
 cax

cax ingenio, tam acer mente, qui si avertat ab hoc fide-
 re oculos, non caliget, non cœcutiat, & in teterrimam
 errorum noctem devolvatur. Quot non ingenia Deum
 se quærere protestantur, dum scrutantur veritatem? Deus
 Veritas est. Veræ initium felicitatis Deum quærere,
 quærere veritatem. Sed quærunt, non inveniunt: nem-
 pè suo illum quærunt lumine, sua quærunt prudentia,
 quoque sic quærunt magis, magis ab ipsa quàm quæ-
 runt, elongantur veritate. Quis ignorat luctuosissimos
 casus virorum doctissimorum, qui, cum neglecto hoc
 lumine, fatuos opinionum suarum sequi cœpere ignes,
sidera evasere errantia. Nunquid non multis annis vi-
 dimus? Nunquid non per mille curarum & studiorum
 anfractus vidimus indagantes veritatem, & quæsita
 semper inventionem frustratos? Nunquid non sæpe le-
 gimus audivimus, vidimus homines, qui veræ sanæque
 doctrinæ ardentissimum præ se ferebant studium, hære-
 ticas propositiones pro fidei dogmatibus astruentes, ac
 mordicus defendentes? Vidimus, doluimus. Quid hoc
 est? Nuda, clara, obvia est veritas, & licet nuda non
 fuit agnita, licet clara non fuit visa, licet obvia, non
 fuit acceptata. Nunquid mirum? Hanc non dico la-
 tuisse, sed potuisse latere; latuit tamen, & tam sollicitè,
 tam laboriosè latuit quærentes. Vnde præclarissimis
 ingeniis tam densa offusa nox? Dicam quare. Deflexe-
 re oculos à lucerna quàm accensam in Petro hodieque
 lucentem, religiosius quàm Vestalem olim ignem Roma
 servat. Stellæ ductum sequi oportuit, lumen ejus aspici
 debuit & in illo quæri. Clarius dicam: Illustratæ desu-

*Epist.
S. Iudæ.*

C

per

per lumen Ecclesiæ sequi oportuit, lucentis in *Chifis* montibus, Romani inquam Pontificis, Stellæ, Apostolicarumque definitionum ductum sequi oportuit, & ad æterno clarum fulgore illa duxisset veritatem. Qui aliter quærit, in tenebris quærit, suum ipse quærit præcipitium. Verum longiùs abducunt nos errores isti, & deflectentes illi, à nostro nos deflecterent proposito. Linquamus illos & superstantem Montibus Stellam sequamur, ut tanto Summi Dei in terris Vicarii exemplo, amemus M A R I A M. *Magi videntes stellam dixerunt ad invicem: Hoc signum Magni Regis est, eamus & inquiramus eum & offeramus ei munera.* Videtis illam stellam? Hoc signum Magni Regis est, hoc sanctam Regentis Ecclesiam signum est, hoc Dei in terris Vicarii signum est, illam sequamur, suo nos ducet lumine, radiisq̄ue cor penetrantibus memores faciet, ut & nostra M A R I Æ munera offeramus. Non sentitis? Video erectos vultus, jam calor corda afficit, & sacra gestatis dona. Agite ergo offeramus ei munera: aurum puri amoris, amari & contriti cordis myrrham, sinceræ, cœlumque pulsantis thus orationis. Illius vos monere, eò vos fulgens illa in Monte hoc, Stella debet dirigere. Dumq̄ue tot positas in convexo templi hujus fornice stellas eminus conspicamini, cogitate sub illis, hanc in Pontificio Tapete stellam conservari, & longè illa melius Vos ad M A R I A M, ad hoc templum alliciet, quàm omnes illæ deforis fulgentes stellæ.

Vidistis hæctenus quanta sint in montibus & stellis omina, quanta insint ad virtutem, inveniendamq̄ue verita-

*Breviar.
Rom. in
Epiph.
Domini.*

Magi videntes stellam dixerunt ad invicem: Hoc signum Magni Regis est, eamus & inquiramus eum & offeramus ei munera.

veritatem incentiua & signa. Vidistis quàm promptè,
quàm aptè, quàm sanctè mysteriosi Pontificis montes,
& prodigiosæ illius stellæ se advolvant ad sanctos hos
montes, se ad maritimam hanc conferant stellam
M A R I A M. Agite crescite in montes; potestis me-
ritis, lucidas vertimini in stellas: licet virtutibus. Nec
finitura quamvis mea te silentio transibit Oratio *Illu-
strissime Internuntie*: An putes quod ad sanctos Ponti-
ficis in monte hoc offerendos montes electus sis, omi-
ne vacare? Non vacat, auges omen, auges myste-
rium, suos fundat in montibus sanctis, in M A R I A
inquam montes, mons ipse Summus A L E X A N D E R,
per te monti in vertice montem offert, & peculiari non
sine omine Titulum adfers: Abbas B. MARIÆ Mon-
tis Regalis; omen est, mysterium est, & *Chisiorum*,
Summo Ecclesiæ vertice montium mysterii comple-
mentum. Scilicet melius assumere, aptius dicere non
potui quàm: *Fundamenta ejus in Montibus Sanctis*.
Quid dicam? Quid addam amplius? amplius nequeo;
stellæ perstringor lumine, montium superior altitudine,
fundamentorum vincor profunditate. Hæreat tamen
infixa cordi; ideoque dum lingua deficit verbis, dese-
ctum illius vivo venerabundæ mentis supplebo si-
lentio: sic ab illius instruo Montibus, sic ab illa diri-
gor Stella, dum hoc orans in monte, suum Sanctissi-
mus *Montium Custos* A L E X A N D E R sic claudit votum:

Lingua sile, melius tacitæ suspiria mentis

Clamant, & vocem cor lachrymantis habet.

Smus D.

N. Alex.

in Poem.

suo de D.

Aspri-coll

Dixi.

C 2

A P P R O -